

بررسی سازگاری برخی از ارقام زیتون در شرایط آب و هوایی سرپل ذهاب

عیسی ارجمند^۱، علی اصغر زینالو^۲ و ابوالمحسن حاجی امیری^۳

۱- دکترای باگرانی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه

۲- عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

۳- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه

به منظور بررسی سازگاری ارقام مختلف زیتون در شهرستان سرپل ذهاب از استان کرمانشاه آزمایشی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی بر روی ۱۵ رقم زیتون تجاری و بومی در کلکسیون باغ زیتون ایستگاه تحقیقات زیتون دلاهه از سال ۱۳۷۹ به اجرا درآمده است. هدف از این آزمایش شناسایی و انتخاب ارقام مناسب جهت کشت در مناطق گرم و نیمه گرم استان می‌باشد. در این پژوهش درختان زیتون به فاصله 6×6 کشت شده‌اند. صفات روشی و زایشی بر روی کلیه درختان در ارقام مختلف اندازه گیری شد. نتایج تجزیه واریانس نشان می‌دهد؛ که ارقام تفاوت معنی داری از لحاظ رشد روشی و زایشی دارند. ارتفاع درخت، رشد شاخه سال جاری در طی فاز بهاره و پاییزه، رشد عرضی درخت و سطح مقطع عرضی تنها اصلی در بین ارقام معنی دار بود. کلیه ارقام به جزء رقم بلیدی در سال چهارم (۱۳۸۴) در مرحله زایشی

بودند. صفات زایشی از جمله: وزن میوه، طول و عرض میوه، وزن گوشت میوه، وزن هسته، طول و عرض هسته، درصد ماده خشک و درصد روغن در ماده خشک در آزمایشگاه اندازه‌گیری شد. نتایج حاصل نشان می‌دهد که بیشترین وزن میوه، گوشت میوه، طول و عرض میوه مربوط به رقم آمیگدالیفولیا در زمان رسیدن در آبان ماه می‌باشد در حالیکه ارقام ماری، اریکن و کرونائیکی دارای کمترین وزن میوه، گوشت میوه، طول و عرض میوه بودند. میزان روغن در ارقام ارقام آمیگدالیفولیا، روغنی و آمفی سیس بیشتر از بقیه ارقام بوده و در حد قابل قبولی می‌تواند تلقی گردد. ارقام آمیگدالیفولیا و آمفی سیس در منطقه متوسطرس بودند. با توجه به اینکه رقم آمیگدالیفولیا یک رقم دو منظوره می‌باشد اما در منطقه گرم و نیمه گرم سازگاری بسیار مناسبی نشان داده، بطوریکه درصد روغن آن $26/13$ درصد در ماده‌تر بود. در حالیکه این میزان برای رقم آمفی سیس $19/31$ درصد در ماده‌تر بود. میزان روغن در رقم روغنی محلی علی رغم زودرسی و چروکیدگی زیاد میوه $18/24$ بود.